

In het beknopt de werkzaamheden gedurende het jaar.

JANUARI

Aan de bijenstand: Doorgaans is het de hardste wintermaand: korte dagen, lange nachten. Volledige rust rond de bijen om hen niet uit hun tros te drijven. Hoe rustiger de bijen opgesteld staan, des te gevoeliger zij reageren op de minste stoornis. Stoornis veroorzaakt afkoeling, hoger verbruik aan voorraad, gevaar voor inballen van de koningin en geeft aanleiding tot allerlei ziekten. Regelmatig de temperatuur opnemen bij middel van een maxima en minima thermometer en de vluchten controleren.

Deze controle wordt ook in de volgende maanden voortgezet.

Studie: Niemand is volleerd in het vak, zodat er door iedereen wat bij te scholen is.

Theorie hoort bij de praktijk. De wintermaanden bieden aan de imker de gelegenheid zich te vervolmaken in de studieboeken en in het maandblad.

FEBRUARI

Aan de bijenstand: Aan de horizon stijgt de zon steeds hoger. Ook de bijen merken dat het licht klaarder wordt. Deze maand kan ons reeds verscheidene zonnige dagen verschaffen, zodat we soms een voorsmaak van de lente bespeuren. De ontlastingsvluchten van de bijen zijn veelvuldiger. Bij aanhoudend zacht weder wordt reeds broed aangezet. Op bepaalde vroegbloeiers kan reeds stuifmeel ingezameld worden. Temperatuur en plantenbloei noteren. In de nabijheid van de stand zal men een reserve van vers water aanbrengen, bij zonnige dagen zullen de bijen geen verre vluchten moeten doen om water aan te voeren. Men kan er de bijen gemakkelijk controleren op wateraanvoer. De aanvliegplank moet in het oog gehouden worden. Dode bijen verbranden. Bij vaststelling van moerloosheid de kolonie verenigen met een naburig reservevolk bij middel van de dagbladmethode.

Binnen arbeid: Lege kasten reinigen - binnen en buiten - de nodige reparatie uitvoeren en degelijk schilderen. Het raammateriaal wordt in orde gebracht door afkrabben, reinigen en bedraden, zonder de draden vast te spannen, omwille van het uitrekken.

MAART

Aan de bijenstand: De lente is in aantocht; het winterweer trekt zich langzaam in buien terug. Door de plotselinge buien komen soms veel vliegbijen om. De bodemplank reinigen na het overplaatsen op een reserve bodemplank.

De koningin tot eierleg aanprikken door het toedienen van voederdeeg.

Dan komen de kolonies klaar tegen de fruitbloei. Wij gaan planmatig te werk om de honingooft voor te bereiden.

Raadpleeg de bloeikalender en noteer de bloei van de planten in uw omgeving (een straal van 2 km). Na enkele jaren kan men een bloeivergelijking opstellen. Bij zacht weer, rond half maart, een vlugge doch ernstige inspectie doen (temperatuur 15°). Het broednest niet veranderen of verplaatsen.

Vaststellingen aantekenen per kast:

- broedaanzet (koningin);
- voedselvoorraad (oppervlakte);
- aanvoer van stuifmeel en water;
- aantal bezette ramen ;
- gezondheidstoestand, bij twijfels uw gezondheidsagent van de vereniging raadplegen.

APRIL

Aan de bijenstand: De lente gaat naar haar volle hoogtepunt: bloei van fruitbomen, heesters en voorjaarsbloemen in tuinen, weiden en bossen. Raadpleeg de bloeikalender en noteer de werkelijke bloeiperiode. Wij moeten het broednest verruimen door het bijvoegen van verse ramen, liefst bouwramen, tussen broed en stuifmeelraam. Wij doen dit planmatig: één raam per ingreep. De bouwdrift en de koninginneteelt zijn de basisactiviteiten voor een goede uitslag in de bijenteelt. Door uitbouw van verse raten zorgen wij voor volwaardige bijen, die niet in te kleine cellen geboren worden. Wij voorkomen hierdoor ook dat ziektekiemen zich in de oude cellen tussen de celwand en de achtergebleven vliezen van de boorlingen nestelen. Door uitbouw van verse raten worden gelijktijdig twee voorname klierafscheidingen bevorderd: de wasafscheidingsklieren en de voedselsapklieren. De afscheiding van de voedselsapklieren ontwikkelt zich volledig tijdens de tweede levensweek, en de afscheiding van de wasklieren in de derde levensweek. Elke nieuwe bijengeneratie voelt de fysiologische drang om nieuwe was aan te bouwen, zowel in de broedkamer als in de honingzolder. Wanneer de bouwlust geremd wordt geven wij aanleiding tot zwermen: de koningin wordt wegens plaats gebrek in haar volle leg periode gehinderd. Bouwbijen hebben een hoge warmte graad nodig, daarom de isolerende afdekking behouden. Bij gunstig weer en bij volle ontwikkeling plaatsen wij de koninginnerooster en honingzolder, want vanaf 15 april tot 15 mei is de fruitbloei in volle glorie.

Vanaf einde april kunnen we zwermen voorkomen. Men kan verscheidene methoden toepassen voor een vruchtbare lenteoogst: omhangen of bijen laten vervliegen. De oude winterbijen sterven in vlug tempo af, hun taak wordt overgenomen door de zomerbijen.

Binnen arbeid: De draden aanspannen en de raten insmelten. De honingzolders klaarmaken.

MEI

Aan de bijenstand: Het plantenrijk kent zijn hoogste pracht. De bijenkolonie ontwikkelt zich naar een toppunt van uitbreiding. De imker heeft alles in het werk gesteld om een rijke honigoogst in te schuren de natuur leidt hierdoor de bijen tot vermenigvuldiging.

De zwermzucht is voor vele imkers een nachtmerrie.

Zwermen: In de omgeving van de bijenhal heeft men in het najaar gezorgd voor aanplantingen, zodat de zwermende bijen een gemakkelijke landingsplaats vinden. Men houdt steeds een waterspuit in gereedheid om een afkomende zwerm tijdig te doen neerstrijken. Wij houden ook de vangkorf in staat van paraatheid. Deze aan de binnenkant inwrijven met vers gras en een aangepast dekkleed erbij voegen voor het opdoeken.

Koninginneteelt: Door selectie trachten wij te komen tot zwermtrage en productieve volken.

Door het uitsnijden van koninginnendoppen kan men afleggers maken. Opletten voor roverij. Raadpleeg de bijdrage over koninginneteelt.

Honingslingeren: Na half mei kan men slingeren. De honingramen afnemen door het plaatsen van bijenuitlaat of door het afborstelen van de ramen.

Bij aanhoudend slecht weer gaan de bijen over tot het broed trekken. Dit is een teken van voedseltekort. In dit geval moet men bijvoederen want anders volgt onmiddellijk een broedstop.

Binnen arbeid: Het honing slingeren. Het slingergereedschap tijdig schoon maken en in een bijenvrij lokaal opstellen. Door honnig te morsen kan roverij ontstaan.

JUNI

Aan de bijenstand: Er komt een pauze en de dracht vermindert rond onze bijenstand.

Deze drachtpauze geeft aanleiding tot zwermen. De bijen zijn voor een groot gedeelte werkloos en de broedaanzet heeft zijn hoogtepunt bereikt. Om deze pauze gunstig te overbruggen zullen wij reizen naar de drachtvelden: acacia en linde. Twee activiteiten treden gedurende deze maand op het voorplan: het zwermen en de koninginneteelt.

Aan de hal: Gedurende deze periode kan men best aan de aanbouw van een hal denken. Men maakt deze lang en breed om verschillende kasten naast elkaar te kunnen opstellen en om achter de kasten de nodige werkzaamheden gemakkelijk te kunnen uitvoeren. Bij voldoende breedte kan aan de achterkant het reservemateriaal bij de hand opgestapeld worden.

Aan de voorzijde laat men de kasten op een diepte van 50 cm onder het dak opstellen om invallende regen, sneeuw en overtollige zonneschijn af te weren. Als richting voor de vliegopening nemen wij het zuiden of zuidoost, want bijen zijn insecten, die warmte en droogte nodig hebben. Men plaatst de kasten bij voorkeur op stalen buizen, ijzeren richels of op houten balken, zodat de luchttoevoer langs onder mogelijk blijft. De kastbodem zal 30 á 40 cm van de grond verwijderd zijn om vocht en ongedierte te weren.

JULI

Aan de bijenstand: Het is de honingmaand bij uitstek, bloei van de linde, van veldbloemen en vooral van steenklaver. Voor de meesten is de dracht rond 21 juli beëindigd, zodat er verscheidene werkzaamheden voor de imker te wachten staan.

Honingverzorging: De honing wordt geslingerd, gezuiverd, geroerd en geënt voor fijne korrel, ingedikt en in bokalen opgeborgen. Gebruik strikt zuivere honingglazen. Kleef er steeds ons mooi etiket op. De gebruiker heeft recht op een volwaardig en verzorgd product.

Kunstzwermen: Deze periode is het best geschikt voor de uitbreiding van zijn stand door het maken van kunstzwermen. Deze periode is ook het best geschikt om de oude koninginnen te vervangen.

Wintervoeding: Na het afnemen van de honig zal men de koninginnerooster en de honigzolders verwijderen. Men zal alles zorgvuldig reinigen, uitzwavelen en motvrij opbergen. Aangezien voor velen de honingooft voorbij is zal men het nieuwe bijenjaar voorbereiden door een degelijke wintervoorraad te verschaffen.

De suikerstroop mag tamelijk dik zijn, 3 kg kristalsuiker opgelost in 2 liter water. De voorraad toedienen in voederbakken of in voederemmers tegen de avond om zoveel mogelijk het roven te voorkomen. De bijkomende drachtbronnen zullen onze suikervoorraad aanvullen.

AUGUSTUS

Aan de bijenstand: Voor hen die naar de heide reizen heeft de wintervoeding nog niet plaats gehad. De heide bloeit van ± 8 augustus tot ± 8 september. Nadien komt voor hen eventueel het slingeren - mits kolben - en het verstrekken van de wintervoeding. Voor de anderen gaat het aanhouden van de wintervoeding door tot verzadiging, ongeveer 15 kg kristalsuiker per kolonie. De koningin is nu in volle leg om de geboorte van de winterbijen mogelijk te maken. De bijen hebben behoefte aan stuifmeel. Er zijn vele laatbloeiers, welke een rijkgevolde tafel aan voorraad opleveren. De ruime aanvoer van stuifmeel is een hoopvol teken. Vóór het verstrekken van de wintervoeding zal men al de ramen nazien, men verwijdert de te oude raten, de slecht opgebouwde en de raten met te veel darrencellen. Deze worden naar de wassmelter verwezen de herwonnen was wordt gebruikt voor nieuwe wafels of voor andere doeleinden.

SEPTEMBER.

Aan de bijenstand: Door enkelen worden nog late drachtbronnen benut zeeaster en lamsoor. Voor hen komen de voorbereidingen voor de winterzit zeer laat. Indien zij nog slingeren zullen zij de voorraad intensief toedienen, zo niet wordt deze voorraad niet voldoende verzegeld en blijft hij blootgesteld aan bederf, met alle gevolgen voor ziekten.

Voor de meesten is het toedienen van de wintervoorraad beëindigd. De bijen vliegen rustig en zamelen overvloedig stuifmeel in.

De winterbijen worden in aanhoudend tempo geboren, zij maken nog hun oriënteringsvlucht. De zomerbijen sterven dagelijks af.

Opmerkelijk vliegen speurbijen overal rond om alle zoetigheden, zelfs rond de woningen, te benaderen. De wespen komen de bijen tergen door in de kasten binnen te dringen. Wespen kan men probaat afvangen door een fles tot 1/4 gevuld met een vloeibare zoetstof in de nabijheid van de hal te plaatsen. De wespen worden door de zoetstof aangetrokken, kruipen de fles binnen om er in om te komen de bijen benaderen deze fles niet.

Op het einde van de maand kan het reeds kouder worden zodat de bijen zeldzamer uitvliegen. Men zal de kasten goed afdekken met dagbladen of een andere isolerende bedekking.

De vliegopeningen laat en wijd open, bijen hebben nood aan frisse lucht. Tocht in de kast vermijden want dan wordt teveel kithars aangezet.

OKTOBER

Nevenarbeid: In de bijenhal wordt het rustig. Men ruimt al het overtollige op om het in goede staat te bewaren tegen het volgend seizoen. In de omgeving van de hal zal men aanplanting doen van struiken en planten die voor de bijenweide geschikt zijn. Raadpleeg de bloeikalender. Daar de temperatuur tamelijk zacht kan zijn zullen bepaalde liefhebbers zich toeleggen op het maken van hydromel. Raadpleeg een degelijke handleiding.

NOVEMBER

Aan de bijenstand: Het weer kan nu koud en vochtig zijn. Bij vorst en killig weer trekken de bijen zich samen in een wintertros. De koningin en de jonge bijen bevinden zich midden in de tros, terwijl de oudere bijen de buitenranden bekleden. Het bewaren van de warmte is noodzakelijk. De bijen regelen zelf de inwendige temperatuur. De tros mag om geen enkele reden uit elkaar geschud worden. Dit zou fataal worden voor de kolonie.

Om het overtollig condensatiewater af te voeren zal men de kasten een lichte helling naar voor geven. Het kan dan langs de vliegopening afvloeien.

Bij het verplaatsen van de kasten zal men dan ook heel oordeelkundig en omzichtig tewerk gaan. Men zal deze slechts verplaatsen na verscheidene achtereenvolgende vluchtloze dagen, ze niet vervoeren, doch met twee personen voorzichtig dragen zonder te schokken.

DECEMBER

Aan de bijenstand: De bijenteelt verbindt de mens met de natuur. Men zal tenminste eens per week toezicht uitoefenen en de dode bijen aan de vliegplank verwijderen.

De gezondheidstoestand van de kolonie is aan de vliegplank waar te nemen. Bij sneeuwval zal men de aanvliegplank reinigen en de sneeuw vóór de hal wegruimen of ze met zand, as, of zaagmeel bestrooien zodat bij zonnig weer de buitengelokte bijen niet verkleumen op de koude sneeuw.

Nevenarbeid: Zich uitrusten met het nodige imkersmateriaal; kasten, ramen, waswafels, draadspoel, beroker, materiaal voor in de roker, ramenheffer, ramentang, verstuvingsapparaat, slinger, honigzeef, bokalen, etiketten, ontzegelstelling met mes of vork, kapruin, handschoenen, bijenborstel, koninginnenkooitje, afvangkooitje, merktoestel, solferwieken, koninginnerooster, zwermkorf enz...